N°. 198. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag 3 December.

De Nederlandsche en de Belgische begrooting.

Het Brusselsche dagblad *L'Observateur* geeft een vergelijkend overzigt van de Nederlandsche en Belgische begrooting van uitgaven over 1840. Daar echter de sommen voor het Nederlandsche budget, in franken uitgetrokken, niet altijd juist zijn, herstellen wij ten dien aanzien de cijfers in guldens.

		Nederland.			*België.*	
Civiele lijst (huis des konings)	*f*	1,425,000.	(1)	fr.	2,731,322,65.	
Secretarie van staat en hooge kollegiën	»	534,100.				
Dotatiën: senaat, kamer en rekenkamer				»	557,146,20.	(2)
Buitenl. zaken	»	831,600.		»	1,061.000.	
Departement van binnenl. zaken	»	3,222 900.		»	4,704,047.	(3)
Hervormde eeredienst . . .	»	1,391,000.		»	48,000.	
Katholieke »	»	400,000.		»	3,906,047.	
Openbare werken				»	9,027,631,27.	(4)
Justitie	»	1,468,000.		»	6,451,777.	
Oorlog	»	14,191,500.		»	32,790,000.	
Marine	»	5,250,000.		»	912,726.	
Koloniën	»	94,300.				
Interessen der schuld . . .	»	21,458,205.		»	26,070,417,52.	
Kosten van het dep. van financiën, pens. enz.	»	6,111,795.		»	11,225,750.	
Non-valeurs en remboursementen				»	1,860,200.	(5)
Totaal . . .	*f*	56.378,600		fr.	101,312,335,94.	

In 1829, zegt verder het Brusselsche blad, bedroeg de belasting door elken ingezeten van het koningrijk der Nederlanden betaald, gemiddeld 30 fr. 67 c. *L'Indépendant* stelt gemiddeld vóór de revolutie, 24 à 25 fr. Volgens de begrooting voor 1840 zal ieder Belg, gemiddeld, iets meer dan 25 fr. 25 c. bedragen. (Volgens *l'Indépendant* 19 fr. 25 c)

Iedere Belg betaalt 5 fr. *minder* dan voor de revolutie;

Volgens de begrooting voor 1840 betaalt ieder Nederlander, gemiddeld, 45 fr. (37 fr. volgens *l'Indépendant*).

Ieder Hollander betaalt dus 15 fr. *meer* dan vóór de revolutie. (12 of 13 fr. volgens *l'Indépendant*.)

TURKIJE.

De *Allgemeine Zeitung* zegt dat in den Hattischerif betrekkelijk de nieuwe constitutie van Turkije (welken wij in ons nommer van zaturdag medegedeelden), ten gevolge van den grooten spoed bij het drukken, eenige volzinnen waren overgeslagen. Dáár, namelijk, waar het heet dat bij de tegenwoordige veilbaarheid het burgerlijk en financiëel bestuur aan willekeur en aan de hebzuchtigste hartstogten prijs gegeven zijn, vaart de Hattischerif alzoo voort: »Het is gevolgelijk noodig, dat voortaan elk lid van den Ottomanischen staat voor eene bepaalde hoeveelheid van belasting, naar mate van zijn vermogen en zijne krachten, getaxeerd worde, en niets daarenboven van hem gevorderd worden kunne. Ook moeten door bijzondere wetten de uitgaven voor onze land- en zeemagt vastgesteld en beperkt worden. Ofschoon, gelijk wij boven gezegd hebben, de verdediging des lands eene gewigtige zaak, en het de pligt van alle inwoners is, daartoe soldaten te leveren, zoo is het echter noodig geworden wetten te maken, om de contingenten, welke iedere plaats, naar de behoeften van het oogenblik, leveren moet, te regelen, en den tijd der krijgsdienst op vier of vijf jaren te bepalen. Want het is eene onbillijkheid en tevens een doodelijke slag voor landbouw en nijverheid, als men, zonder acht te slaan op de respectieve bevolking der plaatsen, uit de eene meer, uit de andere minder manschap neemt dan zij leveren kunnen; even als men de soldaten tot wanhoop drijft en medewerkt tot de ontvolking des lands, door hen levenslang in dienst te houden. Met korte woorden: zonder de verschillende wetten, wier noodwendigheid men ingezien heeft, bestaat er voor het rijk noch kracht, noch rijkdom, noch geluk, noch rust; deze zijn veeleer eerst van de invoering dier nieuwe wetten te verwachten. Behalve zal voortaan de regtszaak van elken betrokkene, overeenkomstig onze goddelijke wetten, na voorloopig onderzoek en overweging, *openlijk* beslist worden, en zoo lang er geen regelmatig vonnis uitgesproken is, mag niemand een ander persoon heimelijk of openlijk door gif of op eene andere wijze ter dood brengen."

(1) Dit is de som op de begrooting uitgetrokken. Gelijk men echter weet, heeft de koning *f* 500,000 meer. De grondwet had bepaald dat aan den tegenwoordigen koning »tot gedeeltelijke voldoening van zijn jaarlijksch inkomen, in vollen eigendom als patrimonieel goed zouden kunnen worden overgegeven zoó veel domeinen als een zuiver inkomen van vijf tonnen gouds opbrengen." Dit is geschied bij de wet van 26 augustus 1822. Onze koning trekt dus niet *f* 1,425,000, maar *f* 1,925,000 van den lande; volgens de gunstigste berekening, namelijk dat de domeinen *aan den koning in het algemeen* overgegeven zijn, in mindering van deszelfs jaarlijksch inkomen, gelijk art. 31 der grondwet, volgens den graaf VAN HOGENDORP (Bijdragen, VII bl. 147 en volg) bedoelde, en niet aan den tegenwoordigen koning geschonken zijn, zóó dat na deszelfs dood het volle inkomen weder aan deszelfs opvolger zou worden uitbetaald, terwijl de bewuste domeinen onder deszelfs erfgenamen zouden worden verdeeld.

(2) Het hoofdstuk der dotatiën, op de Belgische begrooting, bedraagt een totaal van 3,308 458 fr.; doch hieronder is de civiele lijst begrepen, welke wij er van afgetrokken hebben, om ze tegenover die van koning WILLEM te stellen. *Obs.*

(3) Het totaal der begrooting van het departement van binnenlandsche zaken in België is 8,658,375 fr. Doch daar in Holland de sommen, voor de eeredienst en bestemd, afzonderlijke hoofdstukken uitmaken, zoo hebben wij eveneens afzonderlijk gesteld de sommen die in België dezelfde bestemming hebben. Aldus geëvenredigd, is de Hollandsche begrooting van binnenlandsche zaken 2,120.905, 36 c. hooger dan de Belgische, ofschoon de uitgestrektheid van het te besturen land kleiner is. Daarentegen bestaat er in Holland geen afzonderlijk departement voor *openbare werken.* *Obs.*

(4) Hieronder zijn begrepen de kosten van exploitatie der ijzeren wegen, die, voor 1840, 3,090,000 fr. zullen bedragen en wier opbrengst op 5.600,000 fr. geraamd wordt. *Obs.*

(5) Deze uitgaven vormen geen afzonderlijk hoofdstuk op de Hollandsche begrooting; zij zijn waarschijnlijk begrepen onder het hoofdstuk *financiën.* *Obs.*

RUSLAND en POLEN.

St. Petersburg, 21 nov. Eergisteren heeft de keizerlijke familie Zarskoje-Selo verlaten en het winterpaleis betrokken. — Sedert den 17den is het verkeer, hetwelk wegens den ijsgang op de Newa, eene week lang, tusschen de stad en de eilanden afgebroken was, weder door de oprigting der bruggen hersteld. Na twee dagen dooi hebben wij hier thans eene koude van 8 graden Réaumur. Achter Kronstadt is de zee, zoo ver het gezigt reikt, geheel met ijs overdekt. — De gasverlichting der residentie, in de daartoe bestemde wijken, duurt, sinds haar begin, ongehinderd voort. (*Pr. St. Z.*)

Jassy, 13 nov. Men spreekt van een ongelukkig gevecht hetwelk de Russische troepen, in het begin van september, in Abchasiën hebben geleverd. Eene sterke kolonne had eenen engen pas, die naar de dorpen van het gebergte leidt, onbezet gevonden. De Russische officieren meenden, dat men die gelegenheid niet moest laten voorbijgaan, om in het binnenste des lands te dringen. Na eenen marsch van een half uur werd de kolonne door de Abchasen overvallen, die een schrikkelijk bloedbad aanrigteden. De meeste officieren vielen, de troepen vloden in de grootste verwarring. De lijken en de gewonden, die den Kaukasiërs in handen vielen, werden schrikkelijk mishandeld en in de afgronden geslingerd. (*Allg. Zeit.*)

ITALIE.

Turin, 20 nov. De hertog van *Bordeaux*, die zich nog steeds te Rome bevindt, zal, naar het heet, vermoedelijk niet meer naar Görz terugkeeren. Uit Rusland moet hij de uitnoodiging hebben ontvangen om Petersburg tot zijne aanstaande verblijfplaats te kiezen. De hertog moet zich daartoe niet ongenegen toonen. (*Allg. Z.*)

Van de Italiaansche grens, 20 nov. Een particulier berigt uit Rome, van goederhand ontvangen, meldt dat de hertog van *Bordeaux* plotseling verdwenen is. (*Allg. Z.*). (Men zal zich herinneren dat een dergelijk gerucht reeds eenmaal is verspreid geworden.)

PRUISSEN.

Berlijn, 26 nov. Eenige dagen geleden heeft de vereeniging der professoren onzer universiteit, welke de door *Hegel* gestichte jaarboeken voor wetenschappelijke kritiek uitgaf, besloten er mede op te houden. De oorzaak hiervan is de censuur, die al te belemmerend werd, niet [illegible] politische uitdrukkingen, want deze worden overal zorgvuldig [illegible] doch die zich dikwijls in de geleerdste opstellen als [illegible] kritische [illegible] mengde, en naar goeddunken den zin veranderde. Als [illegible] hiervan behoeft men slechts aan te voeren, dat het den [illegible] eene beoordeeling, die door eener erkenden geleerde over een [illegible] werk geschreven was, en waarin deze den schrijver voorwierp dat hij met weinig bevoegdheid de hand aan het werk had geslagen, dezen zin geheel

te strijken. Deze en andere dingen hebben de vereeniging bewogen om de jaarboeken te sluiten; en Berlijn verliest alzoo zijn laatste kritisch tijdschrift. Nogtans moet men zich over dezen stap der universiteit tegen het censuur-wezen verheugen, omdat dezelve misschien van goed gevolg zijn kan. (*Leipz. Z.*)

Keulen, *29 nov.* Z. M. de koning der Belgen, die gisteren avond na zijne aankomst de hoofden der militaire en civiele overheden ontving, heeft dezen morgen onze stad verlaten en denkt dezen avond te Luik aan te komen. (*Köln. Zeit*)

ENGELAND.

Londen, *28 nov.* Het dagblad *the Courier* bevat de tijding, dat de Engelsche bank heeft aangekondigd, dat zij wissels, die niet langer dan 6 maanden te loopen hebben, en niet beneden 2,000 pst. bedragen, zal aannemen tegen een discompto van 6 pCt.

— De regering is nog altijd beducht voor nieuwe woelingen der Chartisten, en men ziet in verschillende districten, en in het bijzonder in dat van Montmouth, andermaal buitensporigheden te gemoet.

FRANKRIJK.

Parijs, *28 nov.* Ten huize van den heer *Durand*, hoofdredacteur van het *Capitole*, zijn, naar men verhaalt, eenige eigenhandige brieven van prins *Lodewijk Buonaparte* gevonden. Er hebben gewigtige arrestatiën plaats gehad, en er moeten ontdekkingen zijn gedaan, waarbij de hoogste personen buitenslands zijn betrokken.

— Een andere beestentemmer, de heer *Carter*, heeft gisteren zijne vertooningen in het cirque olympique begonnen. De zaal was vol. De worsteling van *Carter* met eenen tijger, zoo fraai als men er immer eenen heeft gezien, lokte daverende toejuichingen uit. *Van Amburg* spant, ten overstaan van zulk eenen mededinger, al zijne krachten in het werk. Hij heeft in de dagbladen de geruchten wegens zijne ongesteldheid doen tegenspreken; eerstdaags zal hij weder zijne vertooningen aanvangen.

— Wij gewagen van de Oostersche kwestie eeniglijk, om, naar luid van de jongste berigten uit Weenen, te bevestigen hetgeen wij gezegd hebben nopens het overwigt van Frankrijk in die kwestie. De heer *Pontois*, die aan den divan en aan *Mehemed-Ali* heeft doen begrijpen, dat hun beider belang medebragt, dat zij elkander verstonden en tot eene schikking kwamen, zal de moeijelijkheden, welke zich tegen de afdoening van het geschil nog mogten aankanten, uit den weg ruimen.

Parijs, *29 nov.* De *Gazette de Madrid* van 22 november verkondigt aan de diplomatische korpsen konings *Willems* erkenning van H. M. de koningin, en benoening van den baron *van Grovestins* als Nederlandsch zaakgelastigde te Madrid. De Spaansche zaakgelastigde te 's Gravenhage zal de heer *Batro* zijn.

— De *Gazette des Tribunaux* berigt, dat gisteren avond, omstreeks ten 8 ure, eene hevige ontploffing, in den omtrek van het *Palais Royal*, heeft plaats gehad. Eene aanzienlijke menigte stroomde naar de straat Montpensier, op de plaats, van waar de uitbarsting was uitgegaan, en waar de sporen van de schrikbarende uitwerking zich van alle kanten vertoonden. Ten gevolge van eenen gelukkigen zamenloop van omstandigheden, heeft dit ongeval geene slagtoffers gehad, hoewel men er tot nu toe niet in geslaagd schijnt te zijn, iets te vernemen omtrent het doel of omtrent de aanleggers van dezen verfoeijelijken aanslag. De zamenstelling van het helsche werktuig moet insgelijks niet bekend zijn. Zoo veel is zeker, dat, indien zich op dat punt eene groote menigte had bevonden, de daaruit voortgevloeide rampen niet zouden te berekenen zijn.

— Ten aanzien van de zending van den heer *Rochussen* bij het kabinet der Tuileriën, leest men in den *Temps*, dat, hoewel de Nederlandsche koloniën eene groote uitbreiding aan de cultuur van de suiker hebben gegeven, derzelver opbrengst echter niet zoude voldoen aan de behoeften van het verbruik in het moederland of in de staten, die de Duitsche tolvereeniging uitmaken. Tot dus verre heeft de aanvoer van suiker uit Brazilië en de Havannah in die behoefte voorzien, en men wil alsnu weten, dat de ridder *Rochussen* aan Frankrijk concessiën zal aanbieden, ten einde een groot deel daarvan naar Holland te kunnen vervoeren; naar men zegt, de helft van den aanvoer regtstreeks uit de plaatsen der producten, door middel van Fransche of Nederlandsche schepen, en die in de havens van Nederland zullen toegelaten worden, tegen voldoening van veel minder regten, dan die voor al de andere vreemde suikers betaald worden.

BELGIE.

Brussel, *30 nov.* Al de sectiën der Kamer hebben zich eenparig beklaagd, daarover, dat de discussie over de ontvangsten van den staat, de discussie der uitgaven vooraf ging. Met deze laatste te beginnen, hebben allen als eenen verstandigen maatregel en als de eenige regelmatige handelwijze beschouwd; maar allen hebben ook de onmogelijkheid erkend, om voor het eerstkomende dienstjaar dezen gang te volgen, zij hebben echter den wensch te kennen gegeven, dat het gouvernement middel mogt vinden, om in het vervolg het budget der uitgaven derwijze in tijds aan te bieden, dat hetzelve vóór dat der wegen en middelen konde bediscussieerd worden.

— Men verzekert, dat de commissie van liquidatie tegen het einde der week zich naar Utrecht zal begeven. Het schijnt dat de moeijelijkheden, die de bijeenkomsten dier commissie tijdelijk hadden doen staken, door de tusschenkomst der diplomatie zijn weggenomen, en alles doet alsnu gelooven, dat de beginselen, waarop de verevening tusschen de Nederlanden en België moet berusten, eerlang aangenomen, en de daartoe betrekkelijke werkzaamheden met ijver voortgezet zullen worden.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, *30 nov.* Men schrijft dat de regering, naar aanleiding der bedenkingen, vervat in de processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (*s. s*), eene nieuwe redactie zal voordragen, ten aanzien van het ontwerp van wet tot daarstelling van eene schuld van *ƒ* 56,000,000 ten laste van 's rijks overzeesche bezittingen.

Ook het ontwerp van wet, nopens den turf, zoude eene wijziging hebben ondergaan.

— In de beantwoording door de regering van de bedenkingen, vervat in de processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, omtrent de begrootingswetten van 1840, leest men het volgende:

Bij het overbrengen der begrootingswetten is bereids door de regering het oogpunt aangewezen, waaronder dezelve behooren te worden beschouwd, na de zoo buitengewone omstandigheden, waarin het rijk sedert de laatste jaren heeft verkeerd, en waarvan de gevolgen zich nog steeds doen gevoelen.

In dien stand van zaken toch bestaat er voor alsnog volstrekte onmogelijkheid, om aan de Staten-Generaal ontwerpen van eenen blijvenden aard voor te leggen, welke reeds derzelver toepassing met het zoo kort op handen zijnde tijdstip van 1 januarij 1840 zouden kunnen vinden; en men heeft zich wel genoodzaakt gezien, om het *geheel* der lasten en baten van staatshuishouding voor de volgende dienst in ééne wet van uitgaven en ééne wet van middelen te begrijpen.

De belangrijkste bedenking, ten aanzien van het II hoofdstuk, betreft de tegenwoordige inrigting en de werkzaamheden van de algemeene rekenkamer; en — ofschoon geenszins kunnende toestemmen in het bij onderscheidene afdeelingen aan den dag gelegde gevoelen, omtrent het geheel ongenoegzame van de bestaande verordeningen, ten aanzien van dat collegie, maar integendeel in deszelfs werkzaamheden, zoo als die thans zijn geregeld, zeer veel waarborgen voor de belangen van het rijk vindende, — kan men zeer wel toegeven, dat de mogelijkheid bestaat, om daarin verbeteringen te brengen, en die instelling nog vollediger aan het oogmerk van een rigtig toezigt op 's lands geldmiddelen te doen beantwoorden, door nadere wettelijke bepalingen, omtrent welker zamenstelling dan ook overwegingen zullen worden aangelegd.

Ten aanzien van het departement van buitenlandsche zaken is de regering zich niet bewust, dat er in de kosten der gezantschappen eene vermeerdering van uitgaven zoude doorstralen; al de uitgaven ten behoeve van dat departement worden bestendig en ten strengste aan de noodzakelijkheid getoetst. Eene vergelijking van de kosten der buitenlandsche zendingen over 1830, uitgetrokken met die, welke voor 1840 worden gevraagd, bevestigt, dat het in dezen niet bij bloote betuigingen gebleven is, dewijl, gedurende dat tijdvak, op dit punt eene som van *ƒ* 235,125 is bezuinigd.

Deze doortastende bezuinigingen de uitgaven van voornoemd departement bereids binnen eenen aanzienlijk beperkten kring gebragt hebbende, zoo ligt het in den aard der zaak, dat verdere besparingen, welke de regering, waar het mogelijk is, steeds zoekt te bewerkstelligen, zeldzamer en minder belangrijk worden, terwijl het tevens onvermijdelijk is, dat hier en daar eens eenige verhooging wordt voorgedragen, welke niet aan een veranderd beginsel, maar aan den loop der dingen behoort te worden toegeschreven.

Wat de aanmerking betreft omtrent de gezanten bij den Duitschen Bond, bij den Pausselijken Stoel en in Zweden, zoo hebben voornoemde gezanten op eene wettige wijze, bij voortduring, hunne hoedanigheid van Nederlanders blijven behouden.

De uitgaven voor het vak der nationale nijverheid worden afzonderlijk geadministeerd, en nimmer is die post uit eenigen anderen post der begrooting aangevuld of gesubsidiëerd geworden, zelfs niet tijdelijk.

Het verlangen van eenige leden der 4de afdeeling, dat jaarlijks volledige tabellen van de behandelde zaken bij de hoven, regtbanken en kantongeregten aan de Staten-Generaal zouden worden overgelegd, wijkt af van de bestaande regelen en voorschriften, en kan buitendien op zich zelf tot geene bijzondere uitkomsten leiden.

Wat het personeel der griffiën van de regtbanken aanbetreft, daaromtrent heeft zich de regering voor alsnog niet kunnen overtuigen, dat hetzelve ontoereikende zoude zijn, om in de werkzaamheden geregeld te voorzien.

Voor eene vermeerdering van het getal leden der arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch heeft de regering almede geene afdoende reden kunnen vinden.

Ten aanzien van den door de derde afdeeling geuiten wensch, tot vestiging van een geregtshof in Noord-Holland, ter vervanging van de aldaar bestaande criminele regtbank, verwijst de regering naar de bedenkingen, daartegen door haar voorgedragen, ter gelegenheid van de beraadslagingen over de wijzigingen in de wet op de regterlijke organisatie, van den 18den april 1827, en waarbij alstoen omstandig is aangetoond, dat Noord- en Zuid-Holland slechts ééne provincie uitmakende, het instellen van twee provinciale geregtshoven in dezelve met de grondwet zoude strijdig zijn.

Het verzoek van verschillende leden tot eene herziening der wetten op de nationale militie, zal de regering in het oog houden; terwijl, wat aangaat het door de derde afdeeling geuit verlangen, nopens het behouden bij de ligting van 1840 van de vrijstellingen ten behoeve van zoodanige lotelingen, welker broeders in dienst der mobile schutterlijke en vrijwillige korpsen, gesneuveld, overleden of om ligchaamsgebreken, in deze dienst bekomen, ontslagen mogten zijn, zulks op dit oogenblik reeds een onderwerp van overweging bij de regering uitmaakt.

Nopens het door de eerste en vierde afdeeling te kennen gegeven gevoelen, dat er te veel hoogescholen in en voor ons land zijn, meent men zich te mogen gedragen aan hetgeen ter beantwoordig van dezelfde bedenking op de laatst voorgaande begrooting is aangevoerd, omtrent de doelmatigheid, om het thans bestaand getal der instellingen van hooger onderwijs in wezen te houden, als ten aanzien der mindere raadzaamheid, ook uit hoofde van staatkundige redenen, om tot de opheffing van eene of meerdere dier inrigtingen over te gaan.

Het middel tot het verleenen van subsidiën, ten behoeve van roomsch-katholieke kerken, is gevonden uit het overschot, hetwelk sommige artikelen der begrootingen van het departement voor de zaken van de roomsch-katholieke eeredienst hebben opgeleverd, als een gevolg van tijdelijk werkende oorzaken, welke uit het niet tot stand brengen der definitive regeling van de roomsch-katholieke kerkelijke aangelegenheden zijn voortgevloeid, zonder tot nieuw bezwaar voor de staatsbegrooting aanleiding te geven.

Ten aanzien van het departement van de marine verklaart de regering,

dat de voorgestelde begrooting voor de zeemagt, zoowel voor haar geheel als in hare onderdeelen, op die hoogte gebragt is, welke men in gemoede overtuigd is, benoodigd te zijn, tot het eenigermate behoorlijk voorzien in de behoeften van de dienst in al derzelver verschillende takken.

Zoolang er bij afzonderlijke wettelijke bepalingen in de volle rente-betaling van de nationale schuld werd voorzien, was het genoegzaam onder den post wegens de oude schuld zoodanig bedrag uit te trekken, als volstrekt vereischt werd om boven de ƒ8,400,000, waarop de buitengewone voorzieningen berekend waren, het beloop der renten van de 2½ pCt schuld, welke werkelijk te Amsterdam voldaan worden, te kwijten; men bragt dus in vermindering van het verschuldigd bedrag die posten, welke in de laatste jaren niet uit de Nederlandsche schatkist voldaan werden, te weten: de renten van de ingeschreven kapitalen op het bijboek te Brussel en die van openbare instellingen en comptabele ambtenaren in de zuidelijke provinciën, op het grootboek te Amsterdam staande.

Nu is men van eene andere meer naauwkeurige berekening moeten uitgaan, en de thans gebragte som is het juiste bedrag van de renten, die bij de laatste sluiting van het grootboek gebleken zijn, dat verschuldigd waren; daarin begrepen het bijboek te Brussel, want dit een en ander maakte een geheel uit, en daarop is dan afgetrokken de 5,000,000 renten door België te voldoen, volgens het XIII art. van het tractaat van 19 april jl., en men vindt hier den rentelast, die, wegens de oude schuld, op Nederland zal moeten blijven drukken, naauwkeurig gebragt.

Daarbij is men van de onderstelling uitgegaan en moeten uitgaan, dat de overgang van schuld, ten laste van België, uit de 2½ pCt. werkelijke schuld zal plaats vinden, terwijl, voor zoo veel daaromtrent van deze schikkingen mogten aangenomen worden, deswege later aanwijzing zal gedaan, en de noodige verandering, bij eene volgende begrooting, in acht genomen worden.

De som van ƒ2,500,000, voor de gewone toelage aan het amortisatie-syndicaat uitgetrokken, heeft aanleiding gegeven tot bedenkingen en het vragen van openingen, nopens den staat en de aangelegenheden dier inrigting, terwijl onder anderen ook de wensch is aan den dag gelegd tot het afschaffen van eene instelling, welke men zegt niet meer aan het doel te beantwoorden.

Te regt is opgemerkt, dat de som van ƒ 2,500,000 niet geheel en al vereischt zal worden, om den overgang der uitgestelde tot de werkelijke schuld te verzekeren, vermits het syndicaat in zich zelf een kapitaal heeft bezeten van ƒ 2,072,800, aan voor 1840 uitgelote kansbiljetten en uitgestelde schuld, zoodat slechts ruim 3,000,000 2½ pCt. werkelijke schuld zal behoeven te worden aangekocht.

Deze omstandigheid heeft reeds vroeger bestaan, zonder dat zij aanleiding gaf om de jaarlijksche dotatie van ƒ2,500,000 te verminderen; want toen bij de wet van 24 december 1829 is besloten, om het kapitaal uitgestelde schuld ad ƒ38,212,600 hetwelk het syndikaat toenmaals bezat, met de daarbij behoorende kansbiljetten, uitgeloot over de jaren 1830—1849, te vernietigen, en alzoo den overgang van de uitgestelde tot de werkelijke schuld over al die jaren te verminderen, heeft men begrepen, dat, dien onverminderd, de dotatie op de bepaalde som van ƒ2,500,000 moest blijven bestaan, en zulks met het oogmerk om het overschot daarvan bij het syndicaat dienstbaar te doen zijn tot het volbrengen van zoovele andere verpligtingen, als de wetten van 27 december 1822 en van 5 junij 1824 aan hetzelve hebben opgelegd, zoodat bij de derde sectie ook wederom teregt is aangemerkt, dat de meergenoemde dotatie met andere handelingen van het amortisatie syndicaat in verband staat.

Ten slotte behandelt de regering nog de vraag, of het crediet van 19 millioen gulden, voor het buitengewoon van 1839 bestemd, geene sommen beschikbaar heeft gelaten na het tractaat van 19 april jl, en zegt de voldoening nog niet te mogen ondervinden, om daarop een bevestigend antwoord te geven, niettegenstaande alle hare ernstige pogingen om tot eene uitvoering van dat tractaat te geraken, in het bijzonder, wat betreft de overdragt van schuld ten laste van België; die pogingen worden steeds voortgezet, en men zal zich gelukkig rekenen, wanneer, door het terugverkrijgen van de op de schuld betaalde sommen, deze regelmatige vorderingen verevend en aan het dan bestaande overschot op de bedoelde crediet bij de wet eene nadere bestemming kan gegeven worden.

's Gravenhage, 1 dec. Men meldt, dat de aanmerkingen der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (*s. s.*), nopens het ontwerp van wet betrekkelijk de leening van 56 millioen ten laste der overzeesche bezittingen, aan de regering aanleiding hebben gegeven, om daaromtrent aan de Kamer eene gewijzigde voordragt in te zenden.

Daarbij zal alsnu in art. 1 het gebruik der aangevraagde som meer bepaaldelijk worden aangewezen, terwijl bij een nieuw artikel wordt vastgesteld, dat, onverminderd de vijfjarige mededeelingen aan de Staten-Generaal, omtrent den geldelijken toestand der overzeesche bezittingen, jaarlijks aan dezelve opgave zal worden gedaan van de zuivere opbrengst der producten, en van hetgeen in een volgend jaar gerekend kan worden hier te lande beschikbaar en alzoo voor de begrooting dienstbaar te zullen zijn.

De beantwoording der door de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, ten opzigte van de aanhangige financiële wetten, beweert dat het hooge cijfer der begrooting alleen daaraan is toe te schrijven, dat *alle* rijks uitgaven daarop zijn gebragt; dat op dat bedrag echter aanmerkelijke bezuinigingen kunnen bewerkstelligd worden, en dat dit reeds een punt van ernstige overwegingen bij de regering uitmaakt; dat, bijaldien de uitgaven op hare tegenwoordige hoogte mogten blijven, hetgeen evenwel buiten alle verwachting zou zijn, dan nog de beschikbare middelen voldoende zouden zijn om die te dekken, *zonder tot verdere leeningen toevlugt te moeten nemen;* dat, in verband daarmede, de nu voorgestelde leening strekken moet, *om alles op eenen effen voet te brengen*, ten einde niet alleen voor 1840, maar ook voor volgende jaren, in *alle* de staatsuitgaven te kunnen voorzien; en dat de aangevraagde 56 millioen mitsdien dienen moeten:

1°. Ter vereffening van eene som van 40 millioen tusschen het departement van koloniën en de Nederlandsche handelmaatschappij.

2°. Ter betaling van eene som van 10 millioen, welke, uithoofde van de buitengewone kosten van oorlog, uit de koloniale geldmiddelen niet heeft kunnen gevonden worden; en

3°. Ter voorziening in de behoefte van het amortisatie-syndicaat over 1840, tot een bedrag van 4 millioen.

Met betrekking tot de som van 40 millioen, merkt de regering op, dat dezelve ten onregte als eene schuld aan de Nederlandsche handelmaatschappij is beschouwd geworden, vermits, hoezeer de maatschappij op ultimo december die som van het gouvernement zal te vorderen hebben, dezelve inderdaad niet meer is, dan eene onverevende pretentie, waarvoor aan haar de noodige producten uit den oogst van 1838 en 1839 zijn of zullen kunnen worden afgegeven; terwijl eene vervroegde vereffening van die som, welke anders niet dan tegen het einde van 1841 zou kunnen plaats hebben, noodzakelijk wordt beschouwd:

1o. Omdat de regering alsdan de vrije beschikking erlangt over de opbrengst van de in het aanstaande jaar, hier te lande, te verkoopen producten, bestaande uit restanten van den oogst van 1838, en het grootste gedeelte van dien van 1839, zoodat op die wijze in de staatsuitgaven op eene voldoende wijze zal kunnen worden voorzien, en

2o. Omdat bij de aan de cultures gegeven uitbreiding, en de uit dien hoofde steeds toenemende hoeveelheid van producten, het kapitaal der maatschappij ontoereikende is geworden, om met de vereischte voorbetalingen den geregelden overvoer en verkoop dier producten te verzekeren.

De regering vermeent ook, dat, ofschoon de Oost-Indische producten bij voortduring aan de maatschappij zullen worden geconsigneerd, het te gelde maken er van, als een uitvloeisel van de voorgenomene vereffening, op eenen voor het gouvernement veel voordeeliger voet voortaan zal kunnen geschieden.

Ten aanzien der achterstallige som van 10 millioen, wordt gezegd, dat dezelve het gevolg is van de omstandigheid, dat in de laatste jaren de koloniale geldmiddelen met betalingen zijn belast geworden, welke later gebleken zijn, daaruit niet te hebben kunnen worden gevonden. Ten opzigte van de voor het amortisatie-syndicaat over 1840 benoodigde som van 4 millioen wordt aangemerkt, dat deze behoefte geconstateerd is geworden door de staats-commissie tot onderzoek van 's rijks geldelijken toestand.

De regering geeft de toezegging, dat in den loop dezer zitting nog eene wet zal worden aangeboden tot opheffing van het amortisatie-syndicaat met het einde van het jaar 1840, dat alsdan volledige opening van de zaken dier administratie zal worden gegeven, waaruit blijken zal, dat die opheffing een blijvend bezwaar voor het rijk zal opleveren; waarin echter *zonder* nieuwe leeningen en *zonder* verhooging van belastingen zal kunnen worden te gemoet gekomen.

Eindelijk wordt nog door de regering te kennen gegeven, dat men zich vleit, dat nog andere baten zullen kunnen worden aangewezen, strekkende, om, behalve de bij art. 3 der wet op de leening, voorgestelde aflossing van ƒ1,000,000 's jaars, de schulden van den staat te doen verminderen.

De beantwoording der aanmerkingen, alsmede eene daarbij behoorende nota, ter toelichting van de wet op de leening, zullen gedrukt, en alzoo openbaar gemaakt worden.

Arnhem, 30 nov. Heden heeft de arrondissements-regtbank alhier uitspraak gedaan in de zaak van den predikant der afgescheidene gemeente te Amsterdam, den heer *Simon van Velzen*, en de wed. *Hof*, te Nijkerk.

En op grond dat de eerstgenoemde als leeraar is erkend bij de afgescheidenen te Amsterdam, en alle gezindheden bij de grondwet gelijke bescherming is toegezegd, dezelve overal in de Nederlanden vermogt te prediken, dat de onderhavige bijeenkomst niet was geweest eene associatie of genootschap op vaste of bepaalde dagen gehouden, door het verrigten der dienst op den 10den september te Nijkerk, zich aan geene overtreding heeft schuldig gemaakt en mitsdien denzelven vrijgesproken. En ten opzigte van de wed. *Hof* in overweging nemende dat dezelve zonder vergunning van het plaatselijk bestuur hare woning heeft verleend tot de bedoelde bijeenkomst, dezelve, op grond van art. 294, van het lijfstraffelijk wetboek, verwezen in eene geldboete van ƒ8, met condemnatie tevens in de kosten.

Arnhem, 2 dec. Men verneemt, dat de leden van het Concert, *St. Cecilia* zich voorstellen aanstaanden vrijdag het genoegen te zullen smaken, de beroemde pianiste, Mevr. *Dülcken*, te hooren, en dat onze verdienstelijke stadgenoot, de heer *Marx*, alsdan eenige obligaat-stukken voor de viool zal voordragen.

BEURSBERIGT.

Effecten-societeit van 1 december.

Holland. Integralen 2½ pCt. 51$\frac{7}{16}$, ½; Handelmaatschappij 162¼; Amortisatie Syndikaat 4½ pCt. 93.

Spanje. Ardoins 23¾, $\frac{13}{16}$, ⅞; dito Coup. 18⅞, ⅜, ½; Fransche uitgestelde 7.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 1 Dec. 1 El 0 Palm 6 Duim; gewassen 6 Duim; gevallen 0 D.
Den 2 Dec. 1 El 0 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 6 D.

Verkooping.

De Eigenaren zijn voornemens, op Donderdag den 19den December e. k., des voordemiddags ten 10 ure, ten huize van *J. E. KELDERMAN*, in *de Valk*, te *Vaassen*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *VAN DIELEN*, op hoogen te doen inzetten, om veertien dagen later, den 2den Januarij 1840, ter zelfder plaats en uur, finaal, op zeer aannemelijke voorwaarden, te worden verkocht:

Eene aanzienlijke BOUWPLAATS, *de Spijker* genaamd, in het Vaassensche Broek, Gemeente *Vaassen*, gelegen, bestaande in een hecht en sterk BOERENHUIS en verder GETIMMER, benevens ongeveer 15 Bunders BOUW en WEIDELAND en omstreeks 15 Bunders GROND met EIKEN AKKERBOSCH; alles zeer aangenaam en voor het vervoer gemakkelijk gelegen, digt bij het nieuwe kanaal van *Apeldoorn* naar *Hattem*.

De kooper, zal des begeerende, twee derden van den koopprijs tegen 4 percent, in gevolge conditiën, op het goed gevestigd kunnen houden.

Aanwijzing te bekomen bij den Pachter der plaats en nadere inlichtingen ten kantore van den Notaris *VAN DIELEN* voornoemd.

Openbare Aanbesteding.

DE DIJKSTOEL VAN BOEMELERWAARD, *Boven den Meidijk*, is voornemens, op Maandag den 9den December 1839, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis der Stad *Zalt-Boemel*, voor rekening en ten kosten der daartoe verpligten, in het openbaar aan te besteden:

Het OPMAKEN *en* HERSTELLEN DER KONINGS-KRIB, *twee daarboven gelegene* DWARSKRIBBEN *met derzelver* PAKWERKEN, *en der* ZINKPAKKING, *gelegen aan de Maas te* Hedel, *mitsgade* LEVERANCIE *van het tot deze werken* BENOODIGDE RIJSHOUT.

De bestekken en conditiën liggen op de Secretarie van den Dijkstoel te *Zalt-Boemel*, en te *Hedel* bij den Kastelein *J. DE BIE*, ter visie

De nadere aanwijzing zal, daags voor de aanbesteding, geschieden door den Heer Landmeter *W. DE GIER*, te *Driel*, bij wien vooraf ook nadere inlichtingen te verkrijgen zullen zijn.

ZEGT HET VOORT.

---

† § † Aan de belanghebbende wordt bekend gemaakt, dat, in navolging van hetgeen, met gewenscht gevolg, sedert eenige jaren, in andere provinciën in werking is, ook voor de provincie *Gelderland*, onder Directie van den Ondergeteekende, en onder het toezigt van de Heeren Mr. *J. M. DE KEMPENAER*, *Advokaat*, *TEDING VAN BERKHOUT*, *Particulier*, en *H. J. VAN OOSTVEEN*, *Hoofd-Controleur van het Kadaster*, als Commissarissen, is opgerigt eene MAATSCHAPPIJ TER VOORZIENING IN HET PLAATSVERVANGEN BIJ DE NATIONALE MILITIE, waarvan het Kantoor gevestigd is, ten huize van *J. S. KAMPS*, op de Markt te *Arnhem*, alwaar van af den 7den dezer de Reglementen te verkrijgen zijn, en de Deelnemingen aangenomen worden.

Arnhem,
den 2den December
1839.

W. C. VINKENBOS,
Directeur.

---

† † † Ten Kantore van *A. DE BRUIN*, in de Oeverstraat te *Arnhem*, zijn, voor de 179ste Koniklijke Nederlandsche Loterij, HEELE en GEDEELTEN VAN LOTEN, volgens prijs courant, te bekomen. De trekking der 1ste klasse begint den 9den December eerstkomende.

---

† † † De Ondergeteekende berigt zijnen geëerden Begunstigers, weder een fraai Assortiment van gemaakte HEEREN- en DAMES-JASSEN, en MANTELS, PELTERIJEN en alle soorten van ZIJDEN STOFFEN ontvangen te hebben.

H. GERRITZEN, *Gzn.*
In de Turfstraat te Arnhem.

---

† † † De Ondergeteekende berigt zijnen geëerden Begunstigers dat hij heeft ontvangen TERRINES DE FOIES GRAS AUX TRUFFES.

Arnhem, den 1sten December 1839.

T. H. JANSEN.

---

† § † De Ondergeteekende heeft zijn Magazijn ruim gecompleteerd met alle soorten van KINDER-SPEELGOEDEREN en St. NICOLAAS-GESCHENKEN.

Dezelve zullen, door finale kwiteering, tot fabrieksprijzen worden uitverkocht.

Verder heeft hij weder ontvangen verbeterde LUCIFERS à 10 Ct. het doosje, KRISTAL, GESLEPEN WIJNGLAZEN, à *f* 2,10 en *f* 2,70 per dozijn.

G. W. TIKKEL,
Over de Turfstraat te Arnhem.

*** Bij den Boekhandelaar en Boekdrukker *J. C. VAN KESTEREN*, op het Rokin, No. 157, te *Amsterdam*, is *op heden* van de pers gekomen en alom verzonden:

I. Nieuwe Keur van Nuttige en Aangename Mengelingen. Jaargang voor 1839. Een deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet *f* 3.60.

II. CHARLOTTE DE SOR, Napoleon in *Holland* en *België*; Geschiedkundige Tafereelen uit het jaar 1811. Een deel kompleet, met gelitographeerden titel en vignet . . . . *f* 3.00.

III. De Pleegdochter, of de Oude Ida uit het woud *le Manon*. Oorspronkelijke Roman. Een deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet . . . . *f* 3.00.

IV. Dr. G. J. POOL, Antwoord aan een' Vriend op den Tweeden Haarlemmermeer-brief van Dr. *G. J. Mulder* . . *f* 0.20.

Bij gemelden Uitgever zijn door het bijdrukken van een der Stukken, nog enkele kompleete Exemplaren voorhanden van het Werk, ten titel voerende:

Bijdragen tot de *Natuurkundige Wetenschappen*, verzameld door: *PROF. H. C. VAN HALL, W. VROLIK EN DR. G. J. MULDER*, in 7 deelen, gr. 8vo., te zamen ongeveer 5000 pagina's druks, met 36 platen en diverse tabellen, voor den veel verminderden prijs van *f* 22 à Contant, in plaats van *f* 59.05.

Aparte Deelen of Stukken worden, voor zoo ver die voorhanden zijn, niet dan tegen den prijs, bij de uitgave vastgesteld, afgeleverd.

*** De Boekverkooper *K. FUHRI* geeft uit, en heeft bij de voornaamste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

AURORA,
JAARBOEKJE
VOOR
1840;
BIJEENVERZAMELD DOOR
Mr. J. I. D. NEPVEU,
EN OPGEDRAGEN AAN
H. K. H., MEVROUW DE ERFPRINSES VAN ORANJE.

Met bijdragen in Proza en Poëzy van:
Beets, *Bennink Janssonius*, *S. J. van den Bergh*, *Boxman*, *Burlage Calisch*, *Greb*, *Heldring*, *van der Hoop*, *de Kanter*, *ten Kate*, *Kisselius*, *Lublink Weddik*, *Meppen*, *Muller*, *Nepveu*, *Robidé van der Aa*, *Adama van Scheltema*, *H. Tollens Cz.*, Mej. *Toussaint*, *Winkler Prins*, *van Winter*, den Autheur van: »*de Neven*," enz.

Versierd met ACHT uitmuntende Staalgravures.

In klein octavo formaat, op velin schrijfpapier, 18 vellen druks, en gebonden in Prachtband.

Prijs *f* 4.90.

SCHOUWBURG TE ARNHEM,
op Dingsdag den 8den December,

DE EKSTER EN DE DIENSTMAAGD,
OF
DE ONSCHULDIGE DIEFSTAL.
Na hetzelve
DE DRONKAARD.

VILLE D'ARNHEM.
Théâtre Français.

Avec permission et sous la protection de M. M. le Bourgemestre et Wethouders,

Les Artistes, sous la Direction de Mr. ALEXANDRE, auront l'honneur de donner,

Mercredi 4 Decembre 1839,
No. 7 *DE L'ABONNEMENT*,

SOLIMAN II,
OU
LES TROIS SULTANES,

Comédie héroïque en 3 actes; du théâtre français, par *Favart*,

Suivie de:

LE MARI DE LA DANSEUSE DE L'OPÉRA,

Vaudeville en deux actes, par Mr. *Bayard*.

On commencera à 6 heures et demie, pour finir à 10 heures.

Prix des places f 2.

Pour M. M. les sous-officiers *f* 0.60.

Mercredi 11 *Decembre. Le mari à bonnes fortunes*, comédie en 5 actes, du théâtre français, par Mr. *Casimir Bonjour*. *Le precepteur dans l'embarras* (demandé.)

Incessamment: *Les enfants d'Edouard*, tragédie en 3 actes, de *Casimir Delavigne*. *Louise*; *L'article 960*; *Zoé*, vaudevilles nouveaux.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.